

Комунике Управног одбора Савјета за имплементацију мира

Управни одбор Савјета за имплементацију мира састао се у Сарајеву 23. и 24. јуна.

Поводом предстојеће десете годишњице масакра у Сребреници која ће се обиљежити 11. јула, Управни одбор се на достојанствен начин сјетио жртава овог ужасног злочина и патњи њихових породица и најближих. Управни одбор нагласио је да се одлучност међународне заједнице да сви починоци ових дјела и других ратних злочина буду доведени пред лице правде не умањује проласком времена. То јесте, и остаће, неопходан услов за интеграцију БиХ у евроатлантске структуре. Управи одбор је јасно ставио на знање да Радован Караџић и Ратко Младић морају бити ухапшени, те је позвао босанскохерцеговачке органе власти, а посебно власти Републике Српске, да учине све што је у њиховој моћи како би се то што прије остварило, пуних десет година након Сребренице. Управни одбор поздравио је чињеницу да је неколико особа осумњичених за ратне злочине изручено у Хаг, али истовремено очекује да се овај напредак и даље настави те неће бити задовољан док све не буде учињено да се све особе оптужене за ратне злочине, укључујући Караџића и Младића, изруче Хагу.

Управни одбор је констатовао припреме које су у току како би се обезбиједило да годишњица догађања у Сребреници буде обиљежена на достојанствен и прикладан начин. Одбор је поздравио позив који је Предсједништво БиХ упутило предсједнику Србије Борису Тадићу да присуствује обиљежавању годишњице у Поточарима, те одлуку предсједника Тадића да присуствује овом догађају, као важан корак на путу ка помирењу. Управни одбор је такође поздравио намјеру предсједника Републике Српске Драгана Чавића да присуствује обиљежавању годишњице, те је позвао све стране да осигурају да комеморација поводом десете годишњице догађања у Сребреници протекне достојанствено и озбиљно, у атмосфери која приличи овом догађају.

Управни одбор је са жаљењем констатовао да се БиХ још увијек није квалификовала за почетак преговора о потписивању Споразума о стабилизацији и придруживању са Европском унијом. Кључни разлози за овај неуспјех били су неусвајање закона о јавном РТВ систему и одлука власти Републике Српске, односно Владе Републике Српске под руководством СДС-а, да блокирају процес реструктурирања полиције. Ако се Република Српска и даље настави опредјељивати за изолацију умјесто за интеграцију, посљедице ће бити озбиљне. Пут Босне и Херцеговине у Европу остао би блокиран. Као резултат такве ситуације БиХ би заостала за другим земљама у региону.

Управни одбор је констатовао да БиХ још увијек има посљедњу шансу да пређе значајан праг ка преговорима о Споразуму о стабилизацији и придруживању прије десете годишњице Дејтонског споразума крајем ове године. Управни одбор је поздравио амбицију предсједавајућег Савјета министара БиХ Аднана Терзића и Европске комисије да покушају достићи тај циљ у овом преосталом кратком временском периоду. Међутим, Управни одбор је истакао да успјех или неуспјех БиХ у тим настојањима зависи искључиво о спремности босанскохерцеговачких органа власти да енергично наставе процес реформе у свим областима наведеним у Студији изводљивости, а посебно да ријеше преостала два неријешена питања – усвајањем закона о јавном РТВ систему и поновним отварањем и успјешним окончањем преговарачког процеса постигну договор о реструктурирању полиције у складу са три принципа Европске уније.

Управни одбор је констатовао најновија дешавања у Савјету министара, која су, нажалост, одвратила пажњу од Студије изводљивости и плана реформи и успорила напредак у том правцу. Управни одбор је позвао премијера Терзића и одговорне странке да преузму водећу улогу у рјешавању ових проблема као приоритетно и ургентно питање, како би влада могла наставити са редовним активностима и како би реформе могле кренути даље.

Управни одбор је с одобравањем констатовао напредак који је остварен у реформи одбране, те поново изразио да укидање регрутације представља одговарајући корак напријед у настојањима БиХ да осигура економичну и ефикасну војску која је у складу са захтјевима чланства у Партнерству за мир.

Управном одбору је презентован извјештај о позитивним трендовима у економији БиХ, као што је пораст производње и инвестирања у земљу, иако Управни одбор са забринутошћу констатује чињеницу да велики

број грађана БиХ живи на граници или испод границе сиромаштва. Међутим, Управни одбор је и даље забринут због изазова фискалне одрживости са којим се суочавају власти у БиХ, нарочито на ентитетском нивоу. Управни одбор је изразио похвалу органима власти БиХ за успостављање Фискалног савјета, те проширење мандата Радне групе за фискалну одрживост, која ради на осмишљавању начина за рационално смањење плата и бенефиција како би се направио простор у државном и ентитетским буџетима за потпуно попуњавање радних мјеста у постојећим институцијама, те преузимање нових надлежности.

Управни одбор је изразио своју намјеру да настави процес преноса надлежности на власти Босне и Херцеговине. Крајња тачка овог процеса ће представљати крај мандата Канцеларије високог представника. Управни одбор је изразио своју спремност да ово учини и да препоручи да функција високог представника буде замијењена функцијом специјалног представника Европске уније. Овај корак мора потврдити Савјет безбједности Уједињених нација својом резолуцијом.

Крајња тачка тог процеса ће престављати важан корак у развоју Босне и Херцеговине – то ће бити тренутак у којем ће БиХ преузети одговорност за своју судбину у своје руке и кренути напријед путем који води ка интеграцији у Европску унију.

Али жеља Савјета за имплементацију мира је да осигура да тај процес транзиције буде повезан са стварним прогресом постигнутим у Босни и Херцеговини.

Стога, способности власти Босне и Херцеговине да своју земљу чврсто усмјере на пут ка Европи ће у потпуности одредити тренутак када ће Управни одбор моћи отпочети ту транзицију.

Једна јасна индиција Управном одбору да Босна и Херцеговина заиста чврсто иде путем ка Европи ће бити онда када она испуни све услове за отпочињање преговора око Споразума о стабилизацији и придружењу са Европском унијом и донесе тешке одлуке које су потребне да би се то постигло.

Што се то прије догоди прије ће Савјет за имплементацију мира бити у позицији да отпочне процес постепеног гашења Канцеларије високог представника.

У току су активности да се осигура да мултиетничке и демократске институције локалне самоуправе Дистрикта Брчко функционишу ефикасно и трајно, те да ентитети као и босанскохерцеговачке институције у потпуности прихвате статус Дистрикта као самоуправне административне јединице и испоштују коначну одлуку. У овом контексту Управни одбор поздравио је планове које је изложио премијер Терзић за брзо закључивање споразума са Дистриктом Брчко о мјерама којима ће се заштитити статус Дистрикта као институције БиХ, те осигурати одговарајуће представљање на нивоу државе БиХ, у складу са заједничким циљем изградње самоодрживе државе и према условима датим у Коначној арбитражној одлуци. Управни одбор је такође констатовао да њихов циљ и даље остаје стварање услова који су потребни да се испоштују одредбе Коначне арбитражне одлуке ако је могуће до краја 2005. год.

Сљедећи састанак политичких директора Управног одбора Савјета за имплементацију мира ће се одржати у Сарајеву 6. и 7. октобра 2005. год.

Анекс Комуникаа: Економска ситуација и статус институција

Управни одбор је примио к знању чињеницу да су значајно повећани индустријска производња и извоз; макроекономска стабилност је очувана; и јавни буџети су близу успостављања баланса. Директна страна улагања су прошле године биле пет пута већа него крајем деведесетих година. Међутим стварна стопа незапослености је процијењена на отприлике 20 посто; издаци влада износе отприлике половину бруто националног дохотка; трговинска неуравнотеженост је остала озбиљан проблем (иако се ситуација побољшава); излазни резултат је још увијек испод предатног нивоа и – што је најзначајније од свега – значајан број грађана живи на или испод границе сиромаштва иако кораци ка смањењу стопе сиромаштва напokon почињу да дају резултате.

Фокус мора бити на реструктурирању јавних предузећа као предуслов стварању нових радних мјеста тако

што ће се примјењивати процедуре које су сада регулисане законским прописима о стечају те се морају предузети нове активности на обуци органа власти на свим нивоима о међусобном односу између доброг пословног окружења и улагања у земљу и отварања радних мјеста. Поред тога, власти морају хитно основати државну радну групу за израду законских прописа којима ће се ријешити питање одговорности за унутрашњи дуг у складу са недавном одлуком Комисије за људска права при Уставном суду БиХ. Једнакоправно и правовремено рјешење овог питања ће отворити пут даљим улагањима у БиХ која могу водити новим радним мјестима.

Упркос чињеници да је реформа индиректног пореског система предвођена Управом за индиректно опорезивање већ довела до снажног побољшања у прикупљању прихода, финансирање изградње државе тражи смањење плата на нивоу државних тијела и смањење издатака на нижим нивоима власти. У том смислу Управни одбор је поздравио оснивање Фискалног савјета БиХ 14. маја слиједећи препоруке ММФ-а као и проширење мандата Радне групе за фискалну одрживост. Управни одбор је такође изразио своју подршку ранијим преговорима за трећи *станд-бу* аранжман са ММФ-ом.

Близу је завршетку рад на Нацрту закона о платама, који су припремили домаћи стручњаци, а којим се осигурава јединствени систем који обухвата све запосленике у институцијама финансираним на државном нивоу. То ће омогућити рационално смањење плата и бенефиција како би се у државном буџету осигурала средства за пуну попуњеност особљем постојећих институција те за преузимање нових надлежности. Реформе одбране и полиције и одржавање и попуњавање особљем кључних агенција, укључујући ДГС и СИПА-у, морају узети у обзир буџетска ограничења и нови приступ питању плата власти на државном нивоу. Нацрт закона треба да прихвате Савјет министара и Парламент што је прије могуће у циљу да се осигура да Закон буде на снази већ током припрема буџета за 2006. годину.

Управни одбор је примио к знању чињеницу да, иако је могућност отпочињања преговора око Споразума о стабилизацији и придруживању довела до убрзања реформи, ипак постоји већи број институција, укључујући Агенцију за јавне набавке, Тијело за надгледање јавне набавке, Фармацеутску агенцију, Агенцију за праћење тржишта и Заводе за стандардизацију, мјерење и интелектуалну својину, које су основане али још нису почеле са радом. Потребно је нагласак ставити на имплементацију.

Управни одбор је са незадовољством констатовао да РС наставља своју четворомјесечну опструкцију у именовању два преостала члана Комисије за државну имовину. РС наставља да блокира званично оснивање Комисије упркос понављаним позивима Управног одбора, ОХР-а и премијера Терзића да се предузму активности и тиме одлаже уочавање, расподјелу и рјешавање питања јавних добара. Управни одбор очекује да ће РС одмах прекинути своју опструкцију у циљу рјешавања важног питања смјештаја кључних државних институција.